

Udskriftsdato: 26. december 2025

KEN nr 9144 af 19/03/2013 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00385

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 12-70-00385

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00385

Resumé

Pressenævnet kritiserer politiken.dk for i artikler i efteråret 2012 at skrive, at drengens tilstand var dårlig, og at drengen har været udsat for vanrøgt, uden at give forældrene mulighed for at svare på beskyldningerne. Det samme gælder, at politiken.dk refererede en tidligere skoleinspektør for kritiske udtalelser om familien, uden at give forældrene adgang til at svare på kritikken. Det er imod god presseskik, og derfor får politiken.dk kritik.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Klagens rettidighed og indhold

Klager over tilsidesættelse af god presseskik kan rettes til det pågældende massemedie selv eller direkte til Pressenævnet. Fristen for at klage til Pressenævnet er fire uger efter offentliggørelsen i mediet eller fire uger efter mediets afgørelse, jf. medieansvarsloven § 34, stk. 2.

En anmodning om genmæle skal fremsættes til mediet senest fire uger efter offentliggørelsen af de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået, jf. medieansvarslovens § 36, stk. 3. Genmælet skal i alt væsentlighed være begrænset til de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået, jf. medieansvarslovens § 38, stk. 1. Afslag på genmæle skal snarest muligt skriftligt meddeles den, der har anmodet om genmælet, med oplysning om, at afslaget kan indbringes for Pressenævnet senest fire uger efter, at afslaget er kommet frem, jf. medieansvarslovens § 40, stk. 1.

Klagen vedrører artikler på politiken.dk i perioden fra den 21. til den 29. september 2012.

Pressenævnet finder, at klagernes e-mail af 17. oktober 2012 ikke kan anses som en anmodning om genmæle. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at der i pressemeddelelsen, der er udsendt generelt til en række medier, alene stilles krav om ”dementi og berigtigelse”, og at der ikke er nogen angivelse af, hvilke faktiske forhold, et eventuelt genmæle i givet fald skulle rette sig imod. Klagen behandles derfor ikke i relation til genmæle.

Derimod finder nævnet, at klagernes e-mail af 17. oktober 2012 efter sit indhold må opfattes som en klage over bl.a. politiken.dk for tilsidesættelse af god presseskik. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at der i klagen henvises til konkrete forhold vedrørende politiets fund af klagernes yngste barn i august 2012 og beskyldninger om vanrøgt af barnet m.v., at der er citeret fra en artikel på politiken.dk, og at klagerne påberåber sig, at god presseskik er tilsidesat. Henvendelsen til politiken.dk er derfor rettidig. Det kan ikke føre til et andet resultat, at e-mailen af 17. oktober 2012 har overskriften ”PRESSEMEDDELELSE”, og at den er sendt til en lang række medier.

Klagen vedrører artikler fra den 21. til den 29. september 2012. Da klagen først er modtaget i Pressenævnet den 26. november 2012, er klagen som udgangspunkt indgivet efter klagefristens udløb. Nævnet finder imidlertid, at klagen er indgivet til Pressenævnet i så nær tidsmæssig sammenhæng med den af politiken.dk ubesvarede henvendelse, at klagen må anses for rettidigt indgivet.

Klagen behandles derfor for så vidt angår spørgsmålet om tilsidesættelse af god presseskik.

God presseskik

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det ikke henhører under Pressenævnet at tage stilling til, om Helsingør Kommune har tilsidesat sin tavshedspligt.

Det falder også uden for Pressenævnets kompetence at tage stilling til, om politiken.dk ved offentliggørelsen af tekst og billede fra [Klager 1]s hjemmeside har krænket ophavsretlige regler m.v. og kan gøres ansvarlig herfor.

Klagen behandles derfor alene i relation til de vejledende regler for god presseskik.

Regler om god presseskik

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse. En sigtets eller tiltalts navn eller anden identificering bør udelades i en retsreportage, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet. Ved omtale af en straffesag, skal det klart fremgå, om sigtede/tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke skyldig, jf. punkterne B.1, C.5 og C.6.

Det følger endvidere af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den, der kan være krænket. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed, når disse udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkterne A.1, A.2 og A.3.

Omtalen af tvangsfjernelsen og sigtelsen for vanrøgt m.v.

Pressenævnet finder, at tvangsfjernelse af børn i forbindelse med vanrøgt og offentlige myndigheders pligter med hensyn til at gribe ind over for vanrøgt af børn klart har offentlig interesse. Nævnet finder derfor ikke grundlag for kritik af politiken.dk for at omtale omstændighederne omkring politiets fund af klagerens yngste barn i august 2012 med oplysninger om barnets tilstand og den efterfølgende tvangsfjernelse af barnet. Nævnet finder heller ikke grundlag for at kritisere omtalen af sigtelsen for overtrædelse af straffelovens § 213 om vanrøgt, som klagerne i øvrigt selv har offentliggjort på deres hjemmeside.

Nævnet finder i forlængelse heraf heller ikke grundlag for at kritisere gengivelsen af billedet af huset – som er gerningssted for sigtelsen for vanrøgt – med oplysning om bopælens vejnavn.

Nævnet finder endvidere ikke grundlag for at kritisere politiken.dks øvrige oplysninger og vurderinger, herunder om klagerens yngste barns fysiske og psykiske tilstand og forholdene under hans opvækst. Det samme gælder gengivelsen af udtalelserne fra Nordvestskolens tidligere inspektør.

Klagerens adgang til at kommentere beskyldningerne

Det må ud fra det oplyste lægges til grund, at politiken.dk ikke før offentliggørelsen af meddelelsen har indhentet klagerens kommentarer til beskyldningen om, at klagerens yngste barns tilstand var dårlig, da barnet blev fundet i august 2012, og at barnet har været udsat for vanrøgt. Pressenævnet finder endvidere, at også udtalelserne fra Nordvestskolens tidligere inspektør kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for klagerne. De nævnte

oplysninger har derfor skullet efterprøves, inden de blev bragt, først og fremmest ved forelæggelse for klagerne. Dette ses ikke at være sket.

Pressenævnet finder, at politiken.dk derfor har tilsidesat god presseskik, og *nævnet udtaler sin kritik*. Det kan ikke føre til et andet resultat, at politiken.dk helt eller delvis har baseret sine artikler på, hvad der har været offentliggjort i andre medier.

Pressenævnet finder, at der ud over det nævnte kritiserede forhold ikke er grundlag for at kritisere politiken.dk.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af politiken.dk at offentliggøre følgende:

”(Rubrik)

politiken.dk får kritik for artikler om ”Garagedrengen”

(tekst)

Pressenævnet kritiserer politiken.dk for i artikler i efteråret 2012 om den dreng, politiet fandt i en garage i Helsingør, at skrive, at hans tilstand var dårlig, og at drengen har været udsat for vanrøgt, uden at give forældrene mulighed for at svare på beskyldningerne. Det samme gælder, at politiken.dk refererede en tidligere skoleinspektør for kritiske udtalelser om familien, uden at give forældrene adgang til at svare på kritikken.

Det er imod god presseskik, og derfor får politiken.dk kritik.

Hele sagen kan læses på www.pressenaevnet.dk ”

* * *

Pressenævnet bemærker, at nævnet i sin årsberetning for 2005 præciserede praksis vedrørende offentliggørelse på internettet. En kendelse bør bringes i mediet i en periode, der svarer til den tid, i hvilken den påklagede artikel har været bragt, og der bør oprettes et link til kendelsen fra artiklen, hvis denne fortsat bringes på hjemmesiden.

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget til Pressenævnet over en række mediers omtale af ”Garagedrengen” i september og oktober 2012, herunder en række artikler på politiken.dk i perioden fra den 21. september til den 29. september 2012, idet klagerne mener, at god presseskik er tilsidesat. Klagen omfatter endvidere klagernes anmodning om genmæle.

[Klager 1] og [Klager 2] er forældre til ”Garagedrengen”.

Klagen er modtaget i Pressenævnet den 26. november 2012.

Sagen er behandlet sammen med sag nr. 12-70-00367 (ekstrabladet.dk), sag nr. 12-70-00372 (Ritzaus Bureau), sag nr. 12-70-00373 (Helsingør Dagblad), sag nr. 12-70-00380 (Kristeligt Dagblad), sag nr. 12-70-00381 (Jyllands-Posten), sag nr. 12-70-00382 (JydskeVestkysten), sag nr. 12-70-00383 (Berlingske), sag nr. 12-70-00384 (Sjællandske Medier), sag nr. 12-70-00386 (avisen.dk), sag nr. 12-70-00387 (bt.dk), sag nr. 12-70-00389 (information.dk) og sag nr. 13-70-00406 (Lokalavisen Nordsjælland).

1 Sagsfremstilling

I august 2012 fandt Nordsjællands Politi et barn i garagen på klagernes bopæl. En række medier har omtalt hændelsen og omtalt barnet som ”Garagedrengen”. Klagerne blev efterfølgende sigtet for vanrøgt og barnet tvangsfjernet af Helsingør Kommune.

De påklagede artikler

politiken.dk bragte den 21. september 2012 følgende artikler:

Kl. 7:46

"Helsingør-familie skjulte hemmeligt barn i garage i fire år" "Forældrepar skjulte det syvende barn efter at have fået tvangsfjernet de første seks".

"En familie fra Helsingør, der i forvejen har fået tvangsfjernet seks børn, har i hemmelighed for myndighederne fået et syvende barn.

Det skriver Helsingør Dagblad. Da politiet i anden anledning ransagede familiens villa og gennemsøgte huset, fandt en politibetjent ved et tilfælde et øjensynligt vanrøgtet barn.

Drengen lå skjult under et tæppe bag en bil i garagen. Dette barn er nu også blevet tvangsfjernet.

Mistanke om kriminalitet

Drengen var ifølge Helsingør Dagblads oplysninger i dårlig fysisk og psykisk tilstand, da politiet fandt ham i forbindelse med politiaktionen.

Aktionen havde intet med familiens mange tvangsfjernelser eller det omtalte barn at gøre, men baserede sig på en mistanke om kriminalitet.

Efterfølgende kontaktede politiet kommunen, som ikke var bekendt med, at der befandt sig et barn på parrets bopæl.

Fastså alder ud fra knogletykkelse

Da de sociale myndigheder blev involveret, blev drengen tvangsfjernet øjeblikkeligt. Forældrene har ikke set barnet siden den pågældende dag i august. Nordsjællands Politi bekræfter over for Helsingør Dagblad, at forældrene er blevet sigtet for vanrøgt i forbindelse med fundet af drengen.

Det sker efter straffelovens paragraf 213, der har en strafferamme på op til to års fængsel. Barnet vurderes til at være cirka fire år gammel, men tallet er ikke sikkert.

De sociale myndigheder har efter, hvad Helsingør Dagblad erfarer, været nødt til at anslå drengens alder ved blandt andet at måle hans knogletykkelse. Parret har som nævnt tidligere fået tvangsfjernet seks børn, tre drenge og tre piger.

En af de primære årsager til tvangsfjernelserne har ifølge oplysninger til Helsingør Dagblad været, at børnene er blevet holdt isoleret i villaen.

Forældre stillede op til kommunalvalget

Talrige gange har parrets tvangsfjernelsessagerne været behandlet i medierne og været genstand for politisk diskussion, blandt andet i Folketinget.

Selv stillede parret op til kommunalvalget i Helsingør i 2005 på en lokal liste.

Listen fik i alt 75 stemmer, og efterfølgende anklagede parret kommunen for valgsvindel.

På Kronborglistens hjemmeside kan man læse parrets beskrivelser af deres situation. Parret angriber her en lang række navngivne politikere, politiet og andre med beskyldninger om blandt andet Gestapo-metoder, korruption, magtmisbrug og meget andet.

Hjemmefødsel

Helsingør Dagblad erfarer, at forældreparret ikke har givet myndighederne besked om, at det syvende, nu tvangsfjernede barn var blevet født.

Normalt vil en jordemor foretage en sådan anmeldelse, men sandsynligvis er fødslen af drengen sket i hjemmet.

Efterfølgende har forældrene overtrådt reglerne om personregistrering ved ikke at oplyse myndighederne om fødslen. I øvrigt fandt Nordsjællands Politi et kontantbeløb på omkring 340.000 kroner ved ransagningen. Politiet oplyser, at pengene er blevet overdraget til Skat”.

Kl. 11:05

”Nabo til par med skjult dreng: Det er et helt fæstningsbyggeri” ”Naboer, der bor ved siden af par fra Helsingør, har aldrig set noget 4-årigt barn”.

”Et par, som politiet i august fandt en 4-årig dreng hos, har holdt det så godt skjult, at naboerne aldrig har set eller hørt noget barn.

Det fortæller flere af naboerne i dag til politiken.dk.

»Vi har aldrig vidst, at de havde børn. Vi har aldrig set nogle børn. Vi vidste ikke engang, at der boede nogle (mennesker, red.)«, siger naboen, der ikke vil have sit navn frem.

Hun peger over mod huset, mens hun taler.

»Du kan selv se derover. Det ser helt lukket ud«, siger hun.

Facaden på parrets hus, der ser velplejet ud, vender ud mod en villavej, men rundt om huset er der opsat et højt sort plankeværk, der forhindrer, at man kan kigge ind. Til den ene side holder der en bus, der skærmer af, og i vinduerne ud mod vejen er persienerne lukket.

Ved hoveddøren hænger der et skilt, hvor der står, at der er kamera med overførsel til video.

Afskærmet fra naboen

[...]

I forbindelse med artiklen var der indsat et billede af huset.

politiken.dk bragte den 22. september 2012 følgende artikel:

”Skoleinspektør fra Helsingør-sagen: Faderen truede med at skyde sig selv” ”Familien i Helsingør med det hemmelige garagebarn har ikke været nem at håndtere”

”De to ældste af de seks tvangsfjernede børn fra [Vej] i Helsingør, der er store søskende til det meget omtalte hemmelige garagebarn, var tilmeldt Nordvestskolen i Helsingør, men kom aldrig i skole.

Det skriver Helsingør Dagblad i dag.

Den ældste, 19-årige [Søn A], som blev tvangsfjernet fra familien i 2005 og nu er bosat i Espergærde og arbejder som brolægger, siger, at han har svært ved at læse og skrive den dag i dag, fordi han aldrig kom i skole.

Det var den daværende inspektør på Nordvestskolen, Gordon David Lees, der lavede en meget barsk indberetning til Helsingør Kommunes socialforvaltning. En indberetning, han fik mange »bank« og megen kritik for dengang.

»Børnene kom aldrig i skole. Jeg var ude at banke på hos familien flere gange. Det gjorde jeg altid, når børn udeblev fra skolen. Men jeg kom ikke ind. Familien levede fuldstændigt isoleret. Vi sendte breve og anbefalede breve. Der var ingen reaktioner. Når jeg kom ud til familien, trak naboerne mig altid uden for familiens synsfelt. Naboerne var bange for, at den smule kontakt, som familiens børn havde lov til at have med naboerne, ellers skulle blive afbrudt, og naboerne var jo også bekymrede. Jeg er ked af, at det ikke lykkedes mig at sparke døren ind«, siger Gordon David Lees, der i dag er skoleinspektør i Lyngby-Tårnbæk Kommune.

Børnesagkyndig fandt intet galt

Han pointerer, at han af og til har rettet kritik af kommunale forvaltninger for ikke at reagere tilstrækkeligt hurtigt og effektivt på indberetninger om børn.

»Men i lige præcis denne sag med familien og deres børn gik Helsingørs skole- og socialforvaltning og psykologer virkelig sammen og gjorde alt, hvad de kunne. Alt tydede jo på, at der var noget helt rivende

galt. Vi var dybt, dybt bekymrede. Alle alarmklokkerne ringede, og til sidst lavede vi her fra skolen en meget barsk indberetning. Vi var helt sikre på, at vi havde en familie, hvor der skete et voldsomt omsorgssvigt«, siger Gordon David Lees til Helsingør Dagblad.

»Da vi endelig gik til den, truede faderen med at ville skyde sig selv, og det endte med, at politiet gik ind. Derefter blev børnene testet af en børnesagkyndig person. Alle børnene blev fundet fuldstændigt normale. De fejlede intet, viste analyserne dengang, og forældrene »overtog« så hjemmeundervisningen med tilsyn fra Helsingør Kommune. Derfra var sagen ude af mine hænder«, husker Gordon David Lees.

Det var først mange år senere, at samtlige seks børn blev tvangsfjernet fra forældrene.

DR-program havde misforstået noget

Det, der i dag harmer Nordvestskolens daværende inspektør er, at Danmarks Radio gik markant ind på forældrenes side og kørte sagen som »den lille mands kamp mod det store stygge system«.

»En journalist, som jeg desværre har glemt navnet på, klyngede mig op på den barske indberetning, jeg havde formuleret. Blandt andet led det ene barn jo af sukkersyge, som var ubehandlet. Familien flyttede vist i nogle år til Jylland, hvor kommunen så greb ind. DR-journalisten havde søgt aktindsigt og ringede til mig over min indberetning. Jeg kan huske at jeg ordret sagde til ham:

»Du er med til at forhindre, at børn får den rigtige behandling. Hvis du er parat til at tage ansvaret for det, så kom tilbage til mig om fem år og sig, om det var rigtigt. Hvis det ikke var, så vil jeg give dig en offentlig undskyldning,« fortæller Gordon David Lees.

Kunne ikke ske i dag

Den senere tvangsfjernelse af de seks børn og fundet af den lille dreng i garagen, der aldrig er blevet registreret og ikke har noget personnummer, taler sit tydelige sprog.

»Dengang kørte historierne på, at man som forældre havde sit frie valg til at opdrage sine børn, som man ville. Men børn, der bliver isoleret, bliver invaliderede for livet. De lærer ikke de sociale færdigheder, der skal til, for at begå sig og få en god tilværelse, mener inspektør Gordon David Lees.

Han mener, at der i de mellemliggende år er sket et holdningsskift og at dét, han oplevede med børnene, der ikke kom i skole og blev holdt isolerede på [Vej] i Helsingør, ikke ville være sket i dag.

»På grund af en række meget tragiske og ulykkelige sager rundt omkring i landet har vi i dag meget mere fokus på sådanne familiesager«.

politiken.dk bragte den 23. september 2012 følgende artikel:

”Forældre til hemmeligt barn har før skjult deres børn” ”Den familie, der i august fik fjernet et hemmeligt barn fra deres hjem, har hele to gange før skjult et barn”

”Det var ikke første gang, at familien fra Helsingør, der i august fik fjernet et fireårigt hemmeligt barn fra deres hjem, har forsøgt at holde børn skjult for myndighederne.

Parret har faktisk gjort det hele to gange før, og også her blev børnene opdaget ved ransagninger i hjemmet, skriver B.T.

»Det er korrekt. I 2006 kommer vi på stedet for at tvangsfjerne fire børn på bopælen. Vi bliver så overraskede, da vi finder hele seks. Dem tvangsfjerner vi så ved samme lejlighed«, siger kommunaldirektør i Helsingør Kommune, Bjarne Petersen, til avisen.

Fandt barn under tæppe i garagen

Den senest fundne fireårige dreng blev opdaget, da en politibetjent i august i år i et andet endnu ukendt ærinde var i gang med at gennemse garagen i forbindelse med en ransagning af parrets ejendom.

Under et tæppe bag en bil dukkede et barneansigt pludselig op, og en lille dreng stirrede op på den måbende betjent.

Men myndighederne havde faktisk rig mulighed for at opdage den fireårige dreng væsentlig tidligere. Trods familiens forhistorie ignorerede de nemlig et tip om, at endnu et barn muligvis var født ind i familien.

Et barn, som heller ikke denne gang var registreret i det offentlige system.

Men intet skete altså før den 9. august i år, hvor den fireårige blev fundet.

»Det er dybt ulykkeligt, at vi så stjæler yderligere to år af den lille drengs barndom«, siger Bjarne Petersen.

»Vi kontaktede Ankestyrelsen og fik et svar tilbage om, at vi ikke skulle rykke ud, da forudsætningen for det var, at vi skulle have kendskab til, at der var et barn. De skulle bare have sagt, at vi skulle rykke ud«, tilføjer han.

Uenighed om forløbet

Men kommunen fejltolkede lodret styrelsens svar, og de kunne sagtens have undersøgt påstanden om det syvende og hemmeligholdte barn, lyder meldingen fra Ankestyrelsen.

Men det skete altså ikke, hvilket betød at den fireårige dreng måtte være indespærret i sit hjem i to år mere”.

I forbindelse med artiklen var der indsat et billede af klagernes hus.

politiken.dk bragte den 24. september 2012 følgende artikel:

”Forældre til skjult dreng har nægtet at have kontakt til ældre børn” ”Skjult dreng har to gange haft kontakt med sin mor, siden han blev fundet”

”Et par, der i flere år har holdt en søn skjult for offentligheden, har de sidste år ikke haft kontakt til deres øvrige seks børn.

Børnene blev alle tvangsfjernet i 2005 og 2006, og siden har forældrene selv nægtet at have kontakt til dem. Det fortæller Bjarne Pedersen, der er kommunaldirektør i Helsingør.

Til gengæld har parret to gange haft kontakt til sønnen, der i august blev fundet af en politibetjent og siden tvangsfjernet.

»De andre (børn, red.) vil gerne i kontakt med familien, men bliver afvist«, siger Bjarne Pedersen.

Vil ikke væltes af politistyrker

Politiken.dk har været i kontakt med moderen via mail, og her bekræfter hun, at hun ikke har set sine børn, siden de blev tvangsfjernet for seks og syv år siden.

På en side på internettet uddyber hun, idet hun skriver, at de to ældre sønner flere gange har ringet, men at hun har afvist, at de måtte komme på besøg, ligesom hun ikke selv ville ringe til børnene.

Moderen skriver, at årsagen er, at »...vi ikke ville væltes af store politistyrker igen, så derfor har jeg hver gang bedt dem om, at de fik en skriftlig tilladelse hos kommunen, for at vi kan ses uden problemer, men det har jeg kunnet forstå på dem, at de ikke har kunnet få«.

Hun skriver ligeledes på internettet, at hun har haft overvåget samvær med sin fire-årige søn to gange.

Vil ikke i dialog med kommune

Helsingør Kommune og forældreparret har tilsyneladende haft en langvarig strid om børnene. Det fremgår blandt andet af parrets hjemmesider.

Bjarne Pedersen fortæller, at kommunen i 1999 første gang fik kontakt med familien, og siden har kommunen gentagne gange forsøgt at have en dialog med parret.

Af forskellige tv-programmer og dokumentarudsendelser, der er lavet i midten af 00'erne, fremgår det, at baggrunden var, at børnene blandt andet ikke blev sendt i skole. Det var kommunen bekymret over, og

til sidst valgte kommunen at tvangsfjerne de to ældste børn. I 2006 blev tre andre børn tvangs fjernet, og senere samme år blev en baby tvangs fjernet.

Parret har ifølge kommunen afvist at have dialog, selvom kommunen både har forsøgt at skrive til dem og møde personligt op”.

politiken.dk bragte den 29. september 2012 følgende artikel:

”Kommunen frikender sig selv i sag om garagebarn” ”Helsingørs kommunaldirektør føler sig sikker på, at kommunen handlede korrekt i opsigtvækkende vanrøgtssag”

”Kommunen var nødt til at handle som den gjorde i sagen om det såkaldte garagebarn i Helsingør (denne sætning eksisterer ikke i den nuværende artikel på infomedia)

Det vil fremgå, når Helsingør Kommunes redegørelse om sagen fra [Vej] vil blive offentligt tilgængelig, erfarer Helsingør Dagblad.

Hidtil har kommunen da også sagt, at man ikke kunne have handlet anderledes, end den gjorde i den sagen, hvor et forældrepar nu er sigtet for vanrøgt efter fundet af et barn på cirka fire år, som er vokset op under uacceptable forhold.

Barn fundet under ransagning

Barnet blev fundet ved et tilfælde under en politiransagning i anden anledning i en villa på [Vej] i Helsingør i starten af august.

[...]”

I forbindelse med artiklen var der indsat et billede af klagernes hus.

Yderligere oplysninger

[Klager 1] og [Klager 2] sendte den 18. oktober 2012 e-mailen ”**PRESSEMEDDELELSE: Dementi NU eller Pressenævnet ind i sagen**” til en række medier, herunder til Politiken.

Af pressemeddelelsen fremgik bl.a. følgende:

”Vi er blevet hængt ud i verdenspressen og har været på mange forsider på baggrund af løgne fra Helsingør Dagblad - og derefter i ALLE medier med endnu mere direkte løgn om vores familie:

Vi ønsker dementi og berigtigelse af de indslag, der er bragt i såvel de skrevne som de digitale medier. Vi forventer, at I giver plads til dementiet på samme spaltepads og på samme sendetidspunkt, hvor I tidligere har bragt løgnet, som beskrives nedenfor.”

I meddelelsen kommenterede klagerne Helsingør Dagblads omtale af ”Garagedrengen”, og anførte, at andre medier ukritisk havde gengivet oplysninger fra Helsingør Dagblad.

Klagerne anførte vedrørende deres søn, at

”M.. har IKKE været vanrøgtet af sine forældre.

[Drengen].. var IKKE i dårlig fysisk og psykisk stand, da han blev fjernet af Nordsjællands Politi fra sine forældre.

[Drengen].. har IKKE levet i en garage.

[Drengen].. har IKKE levet i en papkasse.

[Drengen].. har IKKE været på den samme adresse hele sit liv.

[Drengen].. har IKKE levet et liv uden kontakt til andre voksne og børn.

[Drengen].. har IKKE levet i et hjem med tæpper for vinduerne.

[Drengen].. har set dagens lys og åben himmel daglig.”

Under overskriften ”IKKE KRIMINALITET” oplyste klagerne, at Nordsjællands Politis ransagning af deres bopæl beroede på en mistanke om ulovlig personfotografering i strid med straffelovens § 264a begået af [Klager 1]. Mistanken var ifølge klagerne begrundet i, at [Klager 1] havde indgivet fire

politianmeldelser mod en gruppe politibetjente og i anmeldelserne oplyst, at hun var i besiddelse af bevismateriale i form af billedokumentation.

Klagerne oplyste i pressemeddelelsen, at Nordsjællands Politi havde sigtet dem for:

”Overtrædelse af straffelovens § 213, ved i perioden fra ca. 2006/2007 og frem til den 9. august 2012 på adressen [Vej], 3000 Helsingør i forening med samlevere, ved vanrøgt eller nedværdigende behandling at have krænket deres drengebarn, idet de tiltalte lod deres barn tage ophold på adressen [Vej], 3000 Helsingør, uagtet at adressen var uegnet til beboelse.”

Pressemeddelelsen sluttede:

”Vi imødeser jeres skriftlige forslag til, hvordan jeres medie vil få givet os oprejsning.”

Pressemeddelelsen henviste derudover til hjemmesiderne [Hjemmeside], [Hjemmeside] og [klager1].dk, hvor pressemeddelelsen er offentliggjort.

Den 26. oktober 2012 rykkede klagerne Politiken for svar.

Såvel henvendelsen som rykkeren fremstår ubesvarede.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager 1] og [Klager 2]s synspunkter

[Klager 1] og [Klager 2] har anført, at de som forældre til sønnen, der er omtalt som ”Garagedrengen”, er blevet hængt ud i medierne på grundlag af fejlagtige og udokumenterede påstande om bl.a. vanrøgt af sønnen. Medierne har ikke undersøgt oplysningernes rigtighed.

Medierne og Helsingør Kommune har aldrig fået tilladelse til at omtale de følsomme oplysninger, der er private. politiken.dk har bragt et billede og gengivet uddrag fra [Klager 1]s hjemmeside uden tilladelse. Det er en krænkelse af [Klager 1]s ophavsret.

Mediernes omtale er iværksat af klagerens politiske modstandere til årets kommunalvalg. [Klager 1] og [Klager 2] er politisk aktive og har gennem flere perioder været opstillet som kandidater på Kronborg-listen til såvel kommunalvalg som regionsvalg. Klagerens familie har som følge af mediernes omtale lidt uoprettelig skade.

Klagerne mener at have krav på et genmæle.

2.2 politiken.dks synspunkter

politiken.dk har ikke opfattet klagerens henvendelse den 18. oktober 2012 som en klage. Politiken.dk har ikke noteret sig henvendelsen og har derfor heller ikke besvaret den.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Thomas Rørdam, Anne-Marie Dohm, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

Klagens rettidighed og indhold

Klager over tilsidesættelse af god presseskik kan rettes til det pågældende massemedie selv eller direkte til Pressenævnet. Fristen for at klage til Pressenævnet er fire uger efter offentliggørelsen i mediet eller fire uger efter mediets afgørelse, jf. medieansvarsloven § 34, stk. 2.

En anmodning om genmæle skal fremsættes til mediet senest fire uger efter offentliggørelsen af de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået, jf. medieansvarslovens § 36, stk. 3. Genmælet skal i alt væsentlighed være begrænset til de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået, jf. medieansvarslovens § 38, stk. 1. Afslag på genmæle skal snarest muligt skriftligt meddeles den, der har anmodet om genmælet, med oplysning om, at afslaget kan indbringes for Pressenævnet senest fire uger efter, at afslaget er kommet frem, jf. medieansvarslovens § 40, stk. 1.

Klagen vedrører artikler på politiken.dk i perioden fra den 21. til den 29. september 2012.

Pressenævnet finder, at klagernes e-mail af 17. oktober 2012 ikke kan anses som en anmodning om genmæle. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at der i pressemeddelelsen, der er udsendt generelt til en række medier, alene stilles krav om ”dementi og berigtigelse”, og at der ikke er nogen angivelse af, hvilke faktiske forhold, et eventuelt genmæle i givet fald skulle rette sig imod. Klagen behandles derfor ikke i relation til genmæle.

Derimod finder nævnet, at klagernes e-mail af 17. oktober 2012 efter sit indhold må opfattes som en klage over bl.a. politiken.dk for tilsidesættelse af god presseskik. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at der i klagen henvises til konkrete forhold vedrørende politiets fund af klagernes yngste barn i august 2012 og beskyldninger om vanrøgt af barnet m.v., at der er citeret fra en artikel på politiken.dk, og at klagerne påberåber sig, at god presseskik er tilsidesat. Henvendelsen til politiken.dk er derfor rettidig. Det kan ikke føre til et andet resultat, at e-mailen af 17. oktober 2012 har overskriften ”PRESSEMEDDELELSE”, og at den er sendt til en lang række medier.

Klagen vedrører artikler fra den 21. til den 29. september 2012. Da klagen først er modtaget i Pressenævnet den 26. november 2012, er klagen som udgangspunkt indgivet efter klagefristens udløb. Nævnet finder imidlertid, at klagen er indgivet til Pressenævnet i så nær tidsmæssig sammenhæng med den af politiken.dk ubesvarede henvendelse, at klagen må anses for rettidigt indgivet.

Klagen behandles derfor for så vidt angår spørgsmålet om tilsidesættelse af god presseskik.

God presseskik

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det ikke henhører under Pressenævnet at tage stilling til, om Helsingør Kommune har tilsidesat sin tavshedspligt.

Det falder også uden for Pressenævnets kompetence at tage stilling til, om politiken.dk ved offentliggørelsen af tekst og billede fra [Klager 1]s hjemmeside har krænket ophavsretlige regler m.v. og kan gøres ansvarlig herfor.

Klagen behandles derfor alene i relation til de vejledende regler for god presseskik.

Regler om god presseskik

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse. En sigtets eller tiltalts navn eller anden identificering bør udelades i en retsreportage, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet. Ved omtale af en straffesag, skal det klart fremgå, om sigtede/tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke skyldig, jf. punkterne B.1, C.5 og C.6.

Det følger endvidere af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den, der kan være krænket. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed, når disse udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkterne A.1, A.2 og A.3.

Omtalen af tvangsfjernelsen og sigtelsen for vanrøgt m.v.

Pressenævnet finder, at tvangsfjernelse af børn i forbindelse med vanrøgt og offentlige myndigheders pligter med hensyn til at gribe ind over for vanrøgt af børn klart har offentlig interesse. Nævnet finder derfor ikke grundlag for kritik af politiken.dk for at omtale omstændighederne omkring politiets fund af klagernes yngste barn i august 2012 med oplysninger om barnets tilstand og den efterfølgende tvangsfjernelse af barnet. Nævnet finder heller ikke grundlag for at kritisere omtalen af sigtelsen for overtrædelse af straffelovens § 213 om vanrøgt, som klagerne i øvrigt selv har offentliggjort på deres hjemmeside.

Nævnet finder i forlængelse heraf heller ikke grundlag for at kritisere gengivelsen af billedet af huset – som er gerningssted for sigtelsen for vanrøgt – med oplysning om bopælens vejnavn.

Nævnet finder endvidere ikke grundlag for at kritisere politiken.dks øvrige oplysninger og vurderinger, herunder om klagernes yngste barns fysiske og psykiske tilstand og forholdene under hans opvækst. Det samme gælder gengivelsen af udtalelserne fra Nordvestskolens tidligere inspektør.

Klagernes adgang til at kommentere beskyldningerne

Det må ud fra det oplyste lægges til grund, at politiken.dk ikke før offentliggørelsen af meddelelsen har indhentet klagernes kommentarer til beskyldningen om, at klagernes yngste barns tilstand var dårlig, da barnet blev fundet i august 2012, og at barnet har været udsat for vanrøgt. Pressenævnet finder endvidere, at også udtalelserne fra Nordvestskolens tidligere inspektør kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for klagerne. De nævnte oplysninger har derfor skullet efterprøves, inden de blev bragt, først og fremmest ved forelæggelse for klagerne. Dette ses ikke at være sket.

Pressenævnet finder, at politiken.dk derfor har tilsidesat god presseskik, og *nævnet udtaler sin kritik*. Det kan ikke føre til et andet resultat, at politiken.dk helt eller delvis har baseret sine artikler på, hvad der har været offentliggjort i andre medier.

Pressenævnet finder, at der ud over det nævnte kritiserede forhold ikke er grundlag for at kritisere politiken.dk.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af politiken.dk at offentliggøre følgende:

”(Rubrik)

politiken.dk får kritik for artikler om ”Garagedrengen”

(tekst)

Pressenævnet kritiserer politiken.dk for i artikler i efteråret 2012 om den dreng, politiet fandt i en garage i Helsingør, at skrive, at hans tilstand var dårlig, og at drengen har været udsat for vanrøgt, uden at give forældrene mulighed for at svare på beskyldningerne. Det samme gælder, at politiken.dk refererede en tidligere skoleinspektør for kritiske udtalelser om familien, uden at give forældrene adgang til at svare på kritikken.

Det er imod god presseskik, og derfor får politiken.dk kritik.

Hele sagen kan læses på www.pressenaevnet.dk ”

* * *

Pressenævnet bemærker, at nævnet i sin årsberetning for 2005 præciserede praksis vedrørende offentliggørelse på internettet. En kendelse bør bringes i mediet i en periode, der svarer til den tid, i hvilken den påklagede artikel har været bragt, og der bør oprettes et link til kendelsen fra artiklen, hvis denne fortsat bringes på hjemmesiden.

Afgjort den 19. marts 2013